Universal Xalqaro Ilmiy Jurnal

Jurnalning bosh sahifasi: https://universaljurnal.uz

Universal International Scientific Journal

e-ISSN: 3060-4540 (online)

Year: 2025 Issue: 2 Volume: 2

Published: 13.02.2025
https://universaljurnal.uz

International indexes
GOOGLE SCHOLAR
CROSSREF (OAK BAZA)
ZENODO
OPEN AIRE
EUROPUB
RESEARCHGATE (OAK BAZA)
SJIF

FUTBOLCHILARINI JISMONIY TAYYORGARLIK DARAJASINI OSHIRISH USULLARI

Ergashev Abdullajon Toxirjon o‘g‘li
Osiyo xalqaro universiteti
Uzbekistan
eabjullajon663@gmail.com

Annotatsiya. Maqolada futbolchilarning texnik va taktik tayyorgarligi togrisida batafsil malumotlar keltirilib o‘tilgan bo‘lib, shuningdek, jismoniy tayyorgarlik darajasini oshirish usullari ham keng bayyon qilingan. Futbolchilarning chidamliligi, tezligi, kuch-quvvati va harakat koordinatsiyasini rivojlantirish uchun maxsus mashg‘ulot metodikalariga e’tibor qaratilgan. Shuningdek, zamonaviy sport ilm-fani va texnologiyalarining jismoniy tayyorgarlikka ta’siri o‘rganilib, turli yosh va darajadagi futbolchilar uchun mos keluvchi mashg‘ulot dasturlari taklif etiladi. Maqolada aerobi va anaerob mashg‘ulotlar, reabilitatsiya usullari hamda ovqatlanish rejimining futbolchilar tayyorgarligidagi ahamiyati yoritilgan. Shu bilan birga, jismoniy tayyorgarlikni oshirish bo‘yicha ilg‘or tajribalar va ilmiy tadqiqot natijalari keltirib o‘tilgan.

Kalit so‘zlar: texnik harakatlar, yosh futbolchi, ko‘nikma va malakalar, jismoniy tayyorgarlik, mashg‘ulot, yuklama.

Аннотация: В статье представлена подробная информация о технико-тактической подготовке футболистов, а также о методах повышения уровня физической подготовленности. Уделяется внимание специальным методам тренировок, направленным на развитие выносливости, скорости, силы и координации движений игроков. Также изучается влияние современной спортивной науки

и техники на физическую подготовку и предлагаются соответствующие программы тренировок для игроков разного возраста и уровня. В статье описано значение аэробных и анаэробных тренировок, методов реабилитации и питания в подготовке футболистов. При этом были приведены лучшие практики и результаты научных исследований по улучшению физической подготовки.

Ключевые слова: технические действия, юный игрок, навыки и умения, физическая подготовка, тренировка, загрузить.

Abstract: The article provides detailed information on the technical and tactical preparation of football players, and also describes in detail the methods of increasing the level of physical fitness. Attention is paid to special training methods for developing the endurance, speed, strength and coordination of movements of football players. The impact of modern sports science and technology on physical fitness is also studied, and training programs suitable for football players of different ages and levels are proposed. The article highlights the importance of aerobic and anaerobic training, rehabilitation methods and nutrition in the preparation of football players. At the same time, best practices and scientific research results on increasing physical fitness are presented.

Keywords: technical actions, young player, skills and abilities, physical training, training, upload.

Language: Uzbek

Citation: Ergashev , A. (2025). METHODS OF INCREASING THE PHYSICAL FITNESS OF FOOTBALL PLAYERS. Universal International Scientific Journal, 2(2), 45–48. Retrieved from https://universaljurnal.uz/index.php/jurnal/article/view/1436

Doi: **https://doi.org/10.5281/zenodo.14874983**

Google scholar: https://scholar.google.com/scholar?hl=ru&as_sdt=0%2C5&q=FUTBOLCHILARINI+JISMONIY+TAYYORGARLIK+DARAJASINI+OSHIRISH+USULLARI&btnG=

KIRISH

Bugungi kunda futbol sohasini rivojlantirishda futbolchilarning tayyorgarlik tizimida jismoniy tayyorgarlik eng muhim va ahamiyatli tayyorgarliklardan biri sifatida qaraladi. Aniq maqsadga yonaltirilgan o quv-mashgulot ishi natijasida jismoniy sifatlar rivojlanib, oyin faoliyati uchun zarur bolgan konikmalar egallab boriladi. Kuch, tezkorlik, chaqqonlik va chidamlilik yetarli darajada rivojlanmas ekan, qisqa vaqt kesmalarida va butun oyin davomida texnik priyomlarni muvaffaqiyatli qollash hamda oylagan taktik harakatlarni amalga oshirish mumkin emas. futbol har tomonlama tayyorgarlikni talab qiladi, bu oyindagi vaziyatni tez-tez ozgartirib turadigan individual va jamoaviy faoliyatlar bilan belgilanadi. Futbolchilar asosan o zgaruvchan shiddatli dinamik ishni bajaradilar - uzoq muddat davomida xilma-xil harakatlarni qollab, katta zo'riqish bilan top uchun uzluksiz yakkama-yakka kurash olib boradilar. Futbolchilarning jismoniy tayyorgarligi

umumiy va maxsus tayyorgarlikni oz ichiga oladi, ular har tomonlama jism oniy rivojlanish va talimni taminlashlari kerak. Tayyorgarlikning bu turlari bir-biri bilan uzviy boglangan bolib, yagona jarayonni tashkil qiladi. Umumiy jismoniy tayyorgarlikning maqsadi organizmning funksional imkoniyatlarini takomillashtirish, uning qobiliyatlarini rivojlantirish hamda oyindagi priyom va harakatlarni egallashdan iboratdir.

Oquv mashgulot guruhi futbolchilarini jismoniy tayyorgarlik darajasini oshirish usullarini takomillashtirish.

Oquv mashgulot guruhi futbolchilarini kuchni oshirish: Ogirliklar bilan mashq qilish (squat, deadlift, bench press va boshqalar) futbolchilarning kuch va chidamliligini oshirish orqali rivojlantirildi.

Oquv mashgulot guruhi futbolchilarini tezlik va chaqqonlikni oshirish: Sprintlar, tezkor yonalish ozgarishlari (shuttle run) va plyometrik mashqlarni bajarish tezligini rivojlantirildi.

Oquv mashgulot guruhi futbolchilarini chidamlilik: Uzluksiz yugurish (510 km) yoki intervalli yugurish mashqlari yurak-qon tomir tizimini rivojlantirildi.

Oquv mashgulot guruhi futbolchilarini moslashuvchanlik va chaqqonlikni yaxshilash. Stretching va yoga: Mashqlar mushaklar moslashuvchanligini oshirib, jarohatlarning oldini oladi. Koordinatsiya mashqlari: Top bilan va topsiz harakatlarni sinxronlashtirish uchun konus va boshqalar bilan drill otkazish oraqli rivojlantirildi.

O‘quv yuklamasining kattaligi va yo‘nalishi aniq vazifalarga, maxsus fazilatlarning rivojlanish darajasiga va mashg‘ulotning ob’ektiv shartlariga mos kelishi kerak. Shuni esda tutish kerakki, ortiqcha yuklamalar mashg‘ulotlarga qiziqishni kamaytiradi, jismoniy tayyorgarlikka va pirovardida sport natijalariga yomon ta'sir ko'rsatadi. Biroq, harakatni bo‘laklarga ajratish bilan o‘rgatish va o‘qitishni individuallashtirish tamoyili maksimal jismoniy va irodaviy kuchlarni talab qiladigan va sezilarli charchoqni keltirib chiqaradigan mashqlarni bajarish zarurligini istisno etmaydi. Talablarni asta-sekinlk bilan oshirish tamoyili bosqichma-bosqich murakkab vazifalarni shakllantirish va hal qilishni, tegishli yuklarning hajmi va intensivligini oshirishni ta'minlaydi. Amaldagi mashg‘ulotlar vositalarini maqsadga muvofiq ravishda kengaytirish, yanada murakkab yangi vazifalarni amalga oshirish zarur texnika va taktik harakatlarni rivojlantirish va takomillashtirishga yordam beradi. Sport mashg‘ulotlari jarayoni, ayniqsa yosh sportchilar bilan yoshni, jismoniy sifatlarning rivojlanish darajasini hisobga olgan holda tuzilishi kerak. Ushbu bosqichning asosiy vazifalaridan biri bu texnik va taktik tayyorgarlik darajasini oshirishdir. Yoshdagi yosh davriyligi ikkinchi

bolalikni anglatadi. Bu tayyorlanish davr, rivojlanishda keskin oʻzgarishlar boʻlmaydi. Jismoniy sifatlarning rivojlanish xususiyatlarini inobatga olgan holda, ularning rivojlanishi notekis va geteroxron tarzda sodir bo'lishini ta'kidlash lozim. Turli xil sifatlar turli davrlarda rivojlanadi.

XULOSA qilib aytganda futbolchilarda aniqlik, tezkorlik va sezgirlik, shuningdek o'rgatish texnikasidagi maxsus epchillik, operativ fikrlash tezligi, e'tiborni almashtirish va taqsimlash tez rivojlanadi. Sekin o'sish sur'atlari kuch, chidamlilik va kineztetik sezgirliklarda namoyon boʻladi. Futbolchilarni tayyorgarlik jarayonini rejalashtirishda nazariy, umumiy jismoniy, maxsus jismoniy, texnik, taktik va intégral tayyorgarliklarga taqsimlash qoʻllaniladi. Futbolchilarning sport tayyorgarligi - bu barcha zarur vositalar, usullar, shart-sharoitlar toʻplamidan foydalanish bilan bog'liq.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining Futbolni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari toʻgʻrisidall gi qarori.Toshkent.16 mart 2018 yil.PQ-3610.

2. Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining Oʻzbekistonda futbolni rivojlantirishni mutlaqo yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari toʻgʻrisidall gi farmoni.Toshkent. 4 dekabr 2019 yil. PF-5887-son.

3. R.I.Nurimov. Futbol nazariyasi va uslubiyatil. Darslik. ITA-PRESS.Toshkent 2015 yil. 342 b.

4. R.I.Nurimov, Abidov Sh.U, Nurimov Z.R, S.R.Davletmuradov. Sport va milliy oʻyinlarl (Futbol).Darslik.ITA-PRESS. Toshkent. 2015 yil. 211-248 b.

Akhmedova, V. T. (2024). LIFE STRATEGY OF UZBEK WOMEN: FAMILY AND LABOR RELATIONS. Confrencea, 2, 66-69.

5. Maxmudova, M., & Vaziraxon, A. (2022, November). TAYANCH–HARAKATI A'ZOLARI FALAJLANGAN BOLALAR LUG'ATINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI. In Conference Zone (pp. 259-263).

6. Tursunboyevna, A. V. (2023, December). METHODS OF SPEECH SKILLS FORMATION IN THE DEVELOPMENT OF CHILDREN'S SPEECH. In INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE ON" MODERN EDUCATION: PROBLEMS AND SOLUTIONS" (Vol. 2, No. 12, pp. 472-479).

7. Vazira, A. (2023). Methodical recommendations for bartending speech defects in children with paralysis of the members of the base movement. Confrencea, 3(03), 26-27.

8. Sobirkhanovna, M. M., & Vazirakhan, A. (2023). EFFECTIVE ORGANIZATION OF CORRECTIONAL-LOGOPEDIC WORK IN CHILDREN WITH CEREBRAL PALSY. Open Access Repository, 4(3), 134-141.